

MAG0X04IMCHI

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 29.02.2024

Číslo záznamu: MAG 98075/2024
Spisový znak: UK1
Skartačná lehota: A10

Záznam o výsledku kontroly NKÚ - účinnosť zavedenia objektívnej zodpovednosti a efektívnosť jej fungovania

Predkladateľ:

Tak ako je uvedené
v Sumárnom krycom liste
materiálov na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta Slovenskej republiky
Bratislava

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Záznam o výsledku kontroly NKÚ

Zodpovední:

Mgr. Miroslav Antal
náčelník mestskej polície

Spracovateľ:

Bc. Martin Kráľovič MSc., FdA.
poradca primátora pre bezpečnosť

Mgr. Ina Macejková
asistentka náčelníka mestskej
polície

Február 2024

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

Záznam o výsledku kontroly NKÚ - účinnosť zavedenia objektívnej zodpovednosti a efektívnosť jej fungovania.

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: Z-007241/2023/1090/CDA

Číslo poverenia: 1877/08

Zo dňa: 19.05.2023

Počet výtlačkov: 2

Výtlačok číslo: 2

Počet strán: 13

Počet príloh: 2



Z Á Z N A M
o výsledku kontroly
Účinnosť zavedenia objektívnej zodpovednosti a efektívnosť jej fungovania
KA-029/2023/1090

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

Bratislava, október, 2023

Obsah

Zoznam použitých skratiek.....	3
Zhrnutie.....	4
1. Proces objektívnej zodpovednosti.....	6
2. Technické zabezpečenie.....	8
3. Nastavenie objektívnej zodpovednosti.....	9
3.1. Dopad OZ.....	9
3.2. Zámery.....	10
Príloha č. 1 – Tabuľka vyhodnotenia výkonnostných kritérií kontroly.....	12
Príloha č. 2 - Odporúčania k efektívnejšiemu realizovaniu objektívnej zodpovednosti.....	13

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Uplné znenie
ECV	evidenčné číslo vozidla
FO	fyzická osoba
IS	informačný systém
KS	kontrolovaný subjekt
MsP	mestská polícia
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
OZ	objektívna zodpovednosť
PO	právnická osoba
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
zákon č. 8/2009 Z. z.	zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
NKU SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OSK	Oddelenie správneho konania
PAAS	Bratislavský parkovací asistent
EU	Európska únia

Zhrnutie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) vykonal kontrolu „Účinnosť zavedenia objektívnej zodpovednosti a efektívnosť jej fungovania“ v Hlavnom meste Bratislava, účelom ktorej bolo preveriť, či objektívna zodpovednosť (ďalej len „OZ“) prispela, resp. prispieva k zlepšeniu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a zároveň, či bol naplnený želaný účinok pri zavedení OZ. Ďalej bolo účelom preveriť efektívnosť jej fungovania. Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR. Overený bol dopad OZ na bezpečnosť cestnej premávky, dodržiavanie pravidiel cestnej premávky vodičmi a systém jej fungovania v podmienkach MsP.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola výkonnosti, kontrolovaným obdobím boli roky 2019 – 2023, v prípade vecných súvislostí aj súvisiace obdobia. Pri kontrole boli použité kontrolórske postupy a techniky so zameraním na preskúmanie dokladov a dokumentov, rozhovory a fyzické preverenie procesu fungovania OZ.

Od 1. mája 2021 nadobudla účinnosť novela zákona č. 8/2009 Z.z., ktorá umožnila mestám a obciam realizovať riešenie dopravných priestupkov a porušenia pravidiel cestnej premávky na úseku zastavenia a státia vozidiel v rámci tzv. objektívnej zodpovednosti držiteľa vozidla. Hlavné mesto Bratislava sa pri riešení dopravných priestupkov v rámci statickej dopravy sústredilo najmä na **parkovacie správne delikty**, ktoré tvorili približne **99 % všetkých správnych deliktov** riešených v rámci inštitútu OZ.

Príslušníci MsP boli povinní riešiť každé zistené/nahlásené protiprávne konanie, a to nielen na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Z tohoto dôvodu neboli príslušníci MsP zadelení samostatne na výkon OZ, okrem Oddelenia správneho konania (ďalej len „OSK“), ktoré spracovávalo problematiku OZ.

Preverenie procesu zaeľovania príslušníkov MsP na kontrolu OZ bolo zistené, že na jednotlivých Obvodných veliteľstvách neexistovala mapa/databáza kritických úsekov.

Proces generovania rozkazov o uložení pokuty bol čiastočne automatizovaný. Poverený pracovník správneho orgánu v IS Noris vygeneroval rozkaz o uložení pokuty cez vzorové šablóny s automatickým prepojením údajov o čase a dátume, mieste, EČV a type vozidla. Celý proces vygenerovania rozkazu trval približne **15-20 minút** z dôvodu slabšej funkčnosti IS. Od 16.10.2023 boli rozkazy o uložení pokuty spracovávané OSK, čím sa doba trvania skrátila na približne **päť minút**. Na základe náhodne vybranej vzorky 27 spisov (správnych deliktov) z rokov 2021-2023, bolo zistené, že priemerný počet dní od identifikácie priestupku až do vystavenia rozkazu o uložení pokuty predstavoval takmer **19 dní**.

Na doručovanie rozkazov o uložení pokuty využívala MsP e-schránku a služby Slovenskej pošty. Preverenie vybranej vzorky rozkazov bolo zistené, že priemerný počet dní odo dňa identifikácie priestupku po doručenie rozkazu o uložení pokuty predstavoval takmer **42 dní**. V **1334** prípadoch bol adresát neznámy, a preto bolo rozhodnutie o uložení pokuty vrátené naspäť na MsP.

V kontrolovanom období MsP vydala spolu **40 264** právoplatných a vykonateľných rozkazov o uložení pokuty, pričom **32 788** rozkazov bolo uhradených, čo predstavuje vymožitelnosť pokút na úrovni necelých **82 %**. Z celkového počtu **32 788** uhradených rozkazov bolo viac ako **86 %** uhradených do 15 dní.

K 30.6.2023 zostávalo neuhradených približne **7500** rozkazov o uložení pokuty. Po uplynutí vykonateľnosti rozhodnutia a neuhradení pokuty mal byť rozkaz zaslaný na exekučné konanie. MsP v čase výkonu kontroly OZ síce disponovala exekučným modulom v programe Noris, avšak rozkazy neboli zaslané na exekučné konanie, a to z dôvodu chýbajúceho licenčného programu na zaručenú konverziu pôvodného dokumentu v listinnej podobe (§35 zákona o e- Governmente) alebo chýbajúcich poverení na konanie vo veciach exekúcie.

MsP nevyužívala inštitút OZ pri riešení správnych deliktov motorových vozidiel so zahraničnými EČV, ale využívala technické prostriedky na zabránenie odjazdu motorového vozidla. Správne delikty zahraničných vodičov prejednávala v priestupkovom konaní v rámci subjektívnej zodpovednosti.

MsP Hlavného mesta Bratislava využívala na dokumentovanie správnych deliktov v procese OZ výlučne mobilné telefóny. Kontrolóri parkovania využívali na kontrolu úhrady parkovania skenovacie mobilné telefóny s licenciou aplikácie ParkDots. Od 16.10.2023 takéto skenovacie mobilné telefóny používali aj hliadky MsP, ktoré sa podieľali na riešení priestupkov/správnych deliktov OZ (zákaz zastavenia a státia, parkovanie na chodníkoch, atď.). Služobné telefóny boli vybavené online pripojením, vďaka čomu bol zabezpečený okamžitý prenos zaznamenaného priestupku s podozrením na správny delikt držiteľa vozidla.

Zámery a ciele Hlavného mesta Bratislava v spolupráci s MsP súvisia najmä s možnosťou rozširovania pôsobnosti a vykonávania inštitútu OZ aj na iné priestupky ako je parkovanie či zákaz zastavenia a státia. Víziou MsP je

využívať inštitút OZ pri priestupkoch za prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti s čím je spojená aj zmena legislatívy. Hlavné mesto Bratislava je ochotné z rozpočtu mesta vymedziť finančné prostriedky na nákup certifikovaných meracích zariadení na zisťovanie priestupkov/správnych deliktov za predpokladu, že príjmy z pokút by boli príjmom rozpočtu mesta. V druhej polovici roka 2024 sa pripravuje zavedenie automatickej kontroly parkovania skenovacími automobilmi. Cieľom by mala byť automatická a efektívnejšia kontrola v oblasti statickej dopravy.

Zámerom Hlavného mesta Bratislava je pokračovať vo vytváraní ďalších regulovaných zón a na ich kontrolu využívať výhradne inštitút OZ.

Od 1.10.2023 vstúpila do platnosti novela zákona o cestnej premávke, ktorou sa obmedzilo parkovanie motorových vozidiel na chodníkoch mimo vyznačených miest. Počas prvých dvoch týždňoch MsP upozorňovala držiteľov vozidiel zaparkovaných na chodníku na nastávajúcu zmenu. Od 16.10 MsP riešila parkovanie na chodníkoch v súlade s platnou legislatívou a priestupky/správne delikty boli riešené aj s využitím inštitútu OZ.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1877/08 z 19.05.2023 vykonali:

Mgr. Dávid Čumý, vedúci kontrolnej skupiny,
Mgr. Daniel Vargovič, člen kontrolnej skupiny,

kontrolu „Účinnosť zavedenia objektívnej zodpovednosti a efektívnosť jej fungovania“, ktorej účelom bolo preveriť, či objektívna zodpovednosť prispela/prispieva k zlepšeniu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Ďalej bolo účelom preveriť, či bol naplnený želaný účinok pri zavedení objektívnej zodpovednosti a efektívnosť jej fungovania. Z kontroly bol vypracovaný záznam o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 12.06.2023 do 20.10.2023 v kontrolovanom subjekte:

**Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava-Staré Mesto,
IČO 00321796**

za kontrolované obdobie: roky 2019 až 2023, v prípade vecných súvislostí aj súvisiace obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo overenie dopadu objektívnej zodpovednosti na bezpečnosť cestnej premávky, dodržiavanie pravidiel cestnej premávky vodičmi a systém fungovania pri jej využívaní mestom/obcou.

1. Proces objektívnej zodpovednosti

OZ je po právnej stránke zodpovednosť držiteľa vozidla za niektoré skutky vodiča, definovaná podľa § 6a zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa zákona o cestnej premávke je povinnosťou držiteľa vozidla zabezpečiť, aby pri prevádzkovaní motorového vozidla boli dodržiavané pravidlá cestnej premávky.

Od 01. 05. 2021 nadobudol účinnosť zákon č. 146/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Zákonom boli rozšírené kompetencie obcí realizovať riešenie dopravných priestupkov a porušenia pravidiel cestnej premávky na úseku zastavenia a státi vozidiel v rámci tzv. objektívnej zodpovednosti držiteľa vozidla (tzv. statická doprava). V roku 2021 bola aj pre účely zavedenia OZ vypracovaná a schválená Metodická príručka na dokumentovanie správnych deliktov a zhotovovania fotodokumentácie. Ďalej bola schválená Interná Smernica č. 33 (zisťovanie a prejednávanie správnych deliktov držiteľa vozidla) a Interná Smernica č. 35 (objasňovanie a prejednávanie priestupkov).

Postupným zavádzaním systémového regulovaného parkovania na území hlavného mesta bolo parkovanie možné iba na vyznačených miestach. Pre správne fungovanie regulovaného parkovania bola kľúčová efektívna kontrola dodržiavania nastavených pravidiel parkovacej politiky, ktorú v podstatnej miere zabezpečoval Mestský parkovací systém, ale aj MsP, ktorá riešila OZ držiteľa vozidla za nedodržiavanie taxatívne stanovených pravidiel cestnej premávky vozidlom, ktoré prevádzkuje. Z uvedeného dôvodu na MsP vzniklo OSK, na ktorom túto problematiku spracovávali 22 zamestnancí, z toho dvaja riadiaci zamestnanci. Na obvodných veliteľstvách MsP problematiku OZ spracovávali štyria poverení priestupkári.

Príslušníci MsP boli povinní riešiť každé zistené/nahlásené protiprávne konanie a to nielen na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Okrem OSK, ktoré spracovávalo problematiku OZ, neboli príslušníci MsP zadelení samostatne na výkon OZ.

Preverení proces zadenovania príslušníkov MsP na kontrolu OZ bolo zistené, že na jednotlivých obvodných veliteľstvách neexistovala mapa/databáza kritických úsekov. Zodpovedný veliteľ vychádzal z denných hlásení jednotlivých hliadok, ktoré mu hlásili situáciu v teréne, na základe ktorých operatívne konal. Z dlhoročných skúseností obvodné veliteľstvá mali vytipované rizikové lokality, ktoré kontrolovali častejšie. Za kontrolu parkovania (parkovacia politika) zodpovedalo Oddelenie parkovania Hlavného mesta Bratislava, ktoré vymedzovalo jednotlivé zóny PAAS a koordinovalo

činnosť kontrolórov, ktorí boli poverení zberom dôkazov pre správne orgány. Kritériá pre posúdenie kritických úsekov vznikli na základe podrobného sledovania jednotlivých parkovacích zón uvedených do prevádzky a zároveň zo spätnej väzby od jednotlivých kontrolórov v teréne, ako aj zamestnancov správneho orgánu. V neposlednom rade boli do úvahy brané aj podnety od samotných obyvateľov mesta (oznámenia na linku 159).

Proces uplatnenia OZ sa začal fyzickou kontrolou konkrétneho vozidla vykonanou hliadkou MsP, ktorá na mieste zhodnotila, či prišlo k porušeniu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v oblasti statickej dopravy. Príslušník MsP po identifikovaní porušenia pravidiel cestnej premávky nahlásil toto porušenie na centrálné pracovisko v mestskej časti Dúbravka, ktoré zaevidovalo porušenie a poskytlo hliadke identifikačné číslo priestupku. Pracovník hliadky technickými prostriedkami priamo na mieste zaznamenal správny delikt a vyplnil formulár k správne deliktu. Po príchode na stanicu bol formulár k správne deliktu odovzdaný veliteľovi zmeny, ktorý zaznamenal danú udalosť do IS Žandaris.

Poverený pracovník správneho orgánu v IS Norris vygeneroval rozkaz o uložení pokuty držiteľovi vozidla, ktorý bol realizovaný cez vzorové šablóny s automatickým prepojením údajov o čase a dátume, mieste, EČV a type vozidla. Súčasťou rozkazu bola fotodokumentácia správneho deliktu. Ak rozkaz neobsahoval fotodokumentáciu v takom prípade bola jeho neoddeliteľnou súčasťou internetová adresa (link), na ktorej sa fotodokumentácia dokazujúca spáchanie správneho deliktu nachádzala. Celý proces vygenerovania rozkazu trval cca. 15-20 minút z dôvodu slabej funkčnosti IS (IS zamrzol a bol potrebný reštart). Od 16.10.2023 boli rozkazy o uložení pokuty spracovávané Oddelením správneho konania čím sa doba trvania skrátila na približne päť minút.

Pri objektívnej zodpovednosti sa adresa držiteľa vozidla zisťovala z databázy evidencie vozidiel. Na obvodných veliteľstvách MsP sa lustroval držiteľ vozidla buď cez IS Žandaris, HMBA enforcement, prípadne telefonicky cez MV SR s použitím hesla. Správny orgán zisťoval držiteľa vozidla výhradne prostredníctvom programu HMBA enforcement, ktorý čerpal údaje z databázy MV SR.

Preverení boli zistené, že rozkazy o uložení pokuty realizovali iba oprávnené osoby na základe písomného poverenia primátora Hlavného mesta Bratislava. Na základe náhodne vybranej vzorky 27 spisov z rokov 2021-2023, bolo zistené, že priemerný počet dní od identifikácie priestupku až do vystavenia rozkazu o uložení pokuty predstavoval takmer 19 dní. Smernica č. 33 o zisťovaní a prejednávaní správnych deliktov držiteľa vozidla uvádzala lehotu 10 pracovných dní, do ktorých mal byť rozkaz vydaný. Zvýšený počet dní, ktorý uplynul od identifikovania priestupku po vygenerovanie rozkazu, bol spôsobený nesprávnym nastavením IS Norris, ktorý nebol navrhnutý na procesné správne konanie.

Pred každým odoslaním rozkazu správny orgán preveril aktivnosť elektronickej schránky. V prípade, keď správny orgán zistil, že elektronická schránka bola aktívna, doručoval záznamy elektronicke do vlastných rúk s fikciou doručenia. V prípade, že e-schránka aktívna nebola, doručoval sa prostredníctvom Slovenskej pošty. MsP využívala výlučne služby Slovenskej pošty, nakoľko ako jediná poskytovala službu doručovania do vlastných rúk (opakované doručenie s možnosťou využitia fikcie doručenia). Rozkaz si mohol účastník konania prevziať aj osobne na základe telefonicko alebo e-mailovej dohody. Preverení vybranej vzorky rozkazov bolo zistené, že priemerný počet dní odo dňa identifikácie priestupku po doručenie rozkazu o uložení pokuty predstavoval takmer 42 dní. V 1334 prípadoch bol adresát neznámy a preto bolo rozhodnutie o uložení pokuty vrátené naspäť na MsP. MsP v súčasnosti pracuje na prepojení 5 rôznych registrov do ktorých má Magistrát Hlavného mesta Bratislava prístup za účelom vzájomného porovnania adries účastníkom správneho konania a opätovného zaslania rozkazu o uložení pokuty.

Každý správny delikt sa bezodkladne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia zaznamenal do evidencie správnych deliktov. Evidencia sa viedla na príslušnom obvodnom veliteľstve, ktorý pokutu za správny delikt uložil. V kontrolovanom období MsP vydala spolu 40 264 právoplatných a vykonateľných rozkazov o uložení pokuty. Počet uhradených rozkazov za kontrolované obdobie bol 32 788 čo predstavuje vymožiteľnosť pokút na úrovni necelých 82 %. K 30.6.2023 zostávalo neuhradených približne 7500 rozkazov o uložení pokuty. Po uplynutí vykonateľnosti rozhodnutia a neuhradení pokuty by mal byť rozkaz zaslaný na exekučné konanie. Kontrolou bolo zistené, že MsP v čase výkonu kontroly OZ síce disponovala exekučným modulom v programe Noris, avšak rozkazy neboli zaslané na exekučné konanie z dôvodu chýbajúceho licenčného programu na zaručenú konverziu pôvodného dokumentu v listinnej podobe (§35 zákona o e-Governmente), alebo chýbajúcich poverení na konanie vo veciach exekúcie.

Kontrolou náhodne vybranej vzorky 27 rozkazov o uložení pokuty bolo zistené, že subjekt (držiteľ vozidla/vodič) využil v 21 prípadoch (78 %) možnosť v lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozkazu o uložení pokuty uhradiť 2/3 z výšky pokuty čím sa pokuta považuje za uhradenú v plnej výške. V dvoch prípadoch (7 %) bola pokuta uhradená v plnej výške t.j. 78 eur. V štyroch prípadoch (15 %) subjekt neuhradil pokutu a bol opätovne vyzvaný uhradiť pokutu za správny delikt.

V prípade podania odporu, v ktorom bol označený vodič auta, MsP prerušila konanie o správnom delikte a postúpila ho na konanie podľa osobitného predpisu. Správne konanie – odpor voči rozkazu, mohli vykonávať len osoby písomne poverené primátorom Hlavného mesta Bratislava. Správny orgán po doručení oznámenia OV o tom, že účastníkom konania o správnom delikte označený vodič bol uznaný vinným a bol riešený v blokovom konaní, vydal rozhodnutie o zastavení konania. Ak bol správne orgánu postúpený spis z dôvodu, že skutok nespáchal označený vodič, skutok nemožno prejednať alebo nebol obvinenému preukázaný, pokračovalo sa v konaní o správnom delikte. V prípade, že odpor voči udelenému rozkazu neobsahoval všetky predpísané údaje o vodičovi, bol odpor voči udelenému rozkazu zo strany MsP odmietnutý. Ak účastník konania podal odpor z iného dôvodu ako označenie vodiča vozidla, správny orgán preskúmal opodstatnenosť odporu a vydal rozhodnutie. Rozhodnutím o uložení pokuty sa zároveň uložila povinnosť účastníka uhradiť trovy konania vo výške 30 eur. V kontrolovanom období bol celkový počet odporov 6871. Z celkového počtu 46 421 vydaných rozkazov o uložení pokuty to predstavuje necelých 15 %.

Vozidlá evidované mimo SR neboli súčasťou riešení v rámci OZ, ale riešili sa nasadením blokovačieho zariadenia - imobilizéra (tzv. papuča). Správne delikty zahraničných vodičov riešila MsP v priestupkovom konaní. Cezhraničná výmena informácií sa neuplatňovala na parkovacie správne delikty. Keďže nebolo možné zistiť držiteľa vozidla evidovaného v krajinách EÚ ani v iných krajinách mimo EÚ, bolo možné v rámci uplatňovania OZ držiteľa vozidla realizovať parkovacie správne delikty len vo vzťahu k vozidlám evidovaným v Slovenskej republike.

2. Technické zabezpečenie

Na zabezpečenie využívania OZ boli v podmienkach mesta využívané viaceré technické zariadenia. MsP Hlavného mesta Bratislava využívala na dokumentovanie správnych deliktov v procese OZ výlučne mobilné telefóny. Kontrolóri parkovania pracujúci na polovičný úväzok pre MsP a Magistrát Hlavného mesta Bratislava od roku 2021 využívali na kontrolu úhrady parkovania skenovacie mobilné telefóny s licenciou aplikácie ParkDots. Od 16.10.2023 takéto skenovacie mobilné telefóny používali aj hliadky MsP, ktoré sa podieľali na riešení priestupkov/správnych deliktov OZ (zákaz zastavenia a stáť, parkovanie na chodníkoch, atď.). Služobné telefóny boli vybavené online pripojením, vďaka čomu bol zabezpečený okamžitý prenos zaznamenaného priestupku s podozrením na správny delikt držiteľa vozidla (fotodokumentácia, miesto, čas a dátum) do systému ParkDots a systému HMBA Enforcement. Podľa vyjadrenia subjektu MsP disponovala dostatočným technickým vybavením na dokumentovanie a riešenie priestupkov/správnych deliktov OZ. V druhej polovici roka 2024 sa predpokladá obstaranie skenovacích vozidiel a ich uvedenie do prevádzky.

Kontrolou bolo zistené, že kompatibilita systémov a programov bola zabezpečená, prenos dát zo skenovacej aplikácie do systému admin.parkdots bol plne automatizovaný. Následné preverenie a lustrovanie držiteľa motorového vozidla prebiehalo cez HMBA Enforcement na základe zdokumentovaného EČV. Lustrácia motorových vozidiel bola priamo napojená na štátne registre prostredníctvom DCOM. MsP v súčasnosti pracuje na automatizácii a prepojení ekonomického systému Noris a doručovacieho systému Ginis.

Podľa vyjadrenia subjektu by technické vybavenie správneho orgánu malo byť modernizované a doplnené (tlačiarne, PC) z rozpočtu hlavného mesta. Vzhľadom na stúpajúcu tendenciu zistených porušení pravidiel cestnej premávky v rámci OZ bude v budúcnosti potrebné doplniť a modernizovať technické vybavenie, informačné systémy ako aj sieťové pripojenia.

Tabuľka č. 1 – Prehľad majetku MsP

Ukazovateľ	Majetok k 01.05.2021	Prírastok majetku	Majetok k 30.06.2023
	počet	počet	počet
kamery	130	36	166
fotoaparáty	71	7	78
mobilné telefóny	151	80	231
skenovacie autá	0	0	0
Iné/scanner	3	2	5
PC stanice/notebooky	105	61	166
tlačiarne	49	4	53

Zdroj: dáta od MsP

3. Nastavenie objektívnej zodpovednosti

Hlavné mesto Bratislava nemalo zadefinované rizikové oblasti v žiadnom internom materiáli/dokumente. Z dlhoročných skúseností mala MsP vytipované rizikové lokality, ktoré kontrolovala najčastejšie. Od roku 2021 začalo mesto s novou parkovacou politikou a vytváraním rezidenčných parkovacích lokalít. Kritériá pre posúdenie kritických úsekov vzišli najmä z podrobného sledovania pri spustení jednotlivých parkovacích zón, zo spätnej väzby od jednotlivých kontrolórov v teréne, ako aj zamestnancov správneho orgánu a samozrejme do úvahy boli brané podnety od obyvateľov mesta. V prípade parkovacej politiky existovala mapa najviac vyťažených úsekov (vysokoobrátkové zóny), ktoré boli spoplatňované najvyšším poplatkom, a naopak, málo vyťažených zón s najnižším poplatkom za parkovanie. Hliadky MsP pravidelne vykonávali kontroly v územnom obvode svojej pôsobnosti. MsP nemala preferované cestné úseky.

MsP sa pri kontrole dodržiavania povinností držiteľa vozidla podľa §6a písm. e zákona č. 8/2009 Z. z. častokrát stretávala s prípadmi, kedy počas dokumentácie podozrenia zo spáchania správneho deliktu držiteľom vozidla sa na miesto dostavil vodič vozidla a v takomto prípade nebolo možné riešiť daný skutok v OZ t.j. konanie o správnom delikte držiteľa vozidla s poukazom na §139 písm. e ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. bolo nepripustné a vec sa riešila ako podozrenie z priestupku alebo iného porušenia zákona (napr. disciplinárne konanie).

Preverením využívania technických zariadení pri realizácii OZ bolo zistené, že tieto využívala MsP denne a na dostatočnej úrovni.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu boli personálne kapacity v rámci MsP dostačujúce. Zavádzanie nových zón s regulovaným parkovaním a chodníková reforma účinná od 1.10.2023 si bude vyžadovať doplnenie personálnych kapacít. Z celkového počtu 420 zamestnancov MsP sa až 271 z nich podieľalo na kontrole OZ alebo na kontrole niektorej jej časti. Zamestnanci MsP pri výkone kontroly OZ sa delili na - identifikátorov priestupkov, spracovávateľov rozkazov o uložení pokuty a zamestnancov OSK. Z celkového počtu zamestnancov bolo 26 osôb poverených primátorom mesta na konanie a rozhodovanie o správnom delikte držiteľa vozidla.

Tabuľka č. 2 – Personálne zabezpečenie

Parameter	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (do 30.06.)
Počet zamestnancov MsP	304	309	342	392	445	420
Počet oprávnených príslušníkov MsP na kontrolu OZ (vrátane OSK)	0	0	0	269	281	253
Počet iných zamestnancov mesta oprávnených vykonávať kontrolu (resp. časť procesu) v rámci OZ (PAAS kontrolóri)	0	0	0	0	15	17
Počet ostatných zamestnancov (administratíva, majetok, atď.)	0	0	0	123	149	150

Zdroj: dáta od MsP

3.1. Dopad OZ

Jedným z cieľov kontroly OZ bolo zistiť, či inštitút OZ pozitívne vplyva na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Kontrolou bolo zistené, že OZ má v podmienkach MsP pozitívny vplyv na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, avšak naráža na svoje limity (personálne a technické zabezpečenie, limitujúce právomoci). Aplikovaním kontroly cez inštitút OZ vedeli príslušníci MsP skontrolovať v krátkom čase podstatne väčšiu plochu mesta a zároveň sa z väčšej časti podarilo odstrániť subjektívne konanie príslušníkov MsP. Dokumentovanie priestupkov bolo jednoduchšie a rýchlejšie. Jedným z dôvodov, ktorý napomáhal tomu, že OZ nemala jednoznačne významný vplyv na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky boli najmä oklieštené (limitujúce) právomoci MsP pri využívaní inštitútu OZ (neuplatňovala sa pri kontrole maximálnej povolenej rýchlosti na cestách). Dalším dôvodom bolo pokračujúce zavádzanie nových regulovaných zón, kde po prvotnom náraste priestupkov dochádzalo k „normalizácii“ resp. stabilizácii dodržiavania pravidiel a teda k nižšiemu množstvu správnych deliktov a zlepšeniu bezpečnosti cestnej premávky.

Tabuľka č. 3 – Prehľad vydaných rozkazov v správnom konaní

Objektívna zodpovednosť - Rozkazy v správnom konaní	2021 (od 01.05.)	2022	2023 (do 30.06.)
Počet vydaných rozkazov v správnom konaní	40	17716	28665
Počet právoplatných a vykonateľných rozkazov	32	15250	24982

Zdroj: IS Noris, dáta od MsP

Nastavená legislatíva súvisiaca s OZ bola z pohľadu fungovania inštitútu OZ postačujúca. Avšak z pohľadu subjektu by bolo vhodné doplniť/upraviť legislatívu o možnosť informovať priestupcu o pokute aj zaslaním SMS, zdefinovať status kontrolóra, zaviesť progresívnu výšku pokuty pre pokračujúci priestupok, zabezpečiť prístup do registra aktívnych výnimiek a parkovacích oprávnení.

Z pohľadu subjektu bola výška pokuty postačujúca, no v prípade niektorých skupín obyvateľstva (dôchodcovia, sociálne slabšie skupiny) sa mohla javiť ako príliš vysoká. Zákon však dáva možnosť do 15 dní uhradiť 2/3 z celkovej výšky pokuty čím sa pokuta považuje za plne uhradenú.

Tabuľka č. 4 – Prehľad uhradených rozkazov do 15 dní

Objektívna zodpovednosť - Rozkazy v správnom konaní	2021 (od 01.05.)	2022	2023 (do 30.06.)	Spolu za kontrolované obdobie
Počet uhradených rozkazov v správnom konaní	30	13321	19437	32788
Počet uhradených rozkazov v správnom konaní uhradených do 15 dní (52,- eur)	11	10055	17997	28063
Percento rozkazov uhradených do 15 dní	37%	75%	93%	86%

Zdroj: IS Noris, vlastné spracovanie

Z tabuľky uhradených rozkazov jednoznačne vyplýva, že drvivá väčšina rozkazov bola uhradená do 15 dní. Za kontrolované obdobie bolo do 15 dní uhradených viac ako 86 % rozkazov o uložení pokuty.

Tabuľka č. 5 – Suma uhradených rozkazov

Objektívna zodpovednosť - Rozkazy v správnom konaní	2021 (od 01.05.)	2022	2023 (do 30.06.)
Počet právoplatných a vykonateľných rozkazov	32	15250	24982
Počet uhradených rozkazov v správnom konaní	30	13321	19437
Suma uhradených rozkazov v správnom konaní	572,00 €	635 996,00 €	1 070 454,00 €

Zdroj: IS Noris, vlastné spracovanie

Finančné prostriedky vybrané v rámci objektívnej zodpovednosti spadali do bežných príjmov Mestskej polície, a teda boli súčasťou príjmového rozpočtu hlavného mesta. Finančné prostriedky získané v rámci využívania inštitútu OZ neboli výlučne viazané na financovanie činnosti MsP, ale prerozdeľovali a používali sa aj na výdavky v rámci parkovacej politiky OZ (softvérové služby, kontrolu, zákaznický servis, klientské miesta, komunikáciu parkovacej politiky, údržbu parkovacích miest a dopravného značenia, ale tiež na rozvoj parkovacieho systému PAAS pre zapájanie nových zón regulovaného parkovania, dopravné prieskumy a analýzy, projekty organizácie dopravy, opravy v zónach, alebo dopravné značenie). Celkové náklady súvisiace s parkovacou politikou a zavádzaním parkovacích zón prevyšovali príjmy, vrátane príjmov z OZ.

3.2. Zámery

Zámery a ciele Hlavného mesta Bratislava v spolupráci s MsP súvisia najmä s možnosťou rozširovania pôsobnosti a vykonávania inštitútu OZ aj na iné priestupky ako je parkovanie či zákaz zastavenia a stáť. Hlavné mesto Bratislava by uvítalo zmenu legislatívy v prospech rozšírených kompetencií na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. V súčasnosti Hlavné mesto Bratislava v spolupráci s MsP pripravujú technické zabezpečenie (upgrade informačného systému, skenovacie mobilné zariadenia a podobne) tak, aby boli využiteľné aj na dokumentovanie a riešenie iných priestupkov cez inštitút OZ. V druhej polovici roka 2024 sa pripravuje zavedenie automatickej kontroly parkovania skenovacími automobilmi. Cieľom by mala byť automatická a efektívnejšia kontrola v oblasti statickej dopravy.

Hlavné mesto Bratislava je ochotné z rozpočtu mesta vymedziť finančné prostriedky na nákup certifikovaných meracích zariadení na zisťovanie priestupkov/správnych deliktov za predpokladu, že príjmy z pokút by boli príjmom rozpočtu mesta. Výhodu takejto investície vidí Magistrát nielen z pohľadu pokrytia nákladov na zavedenie a prevádzku systému resp. vyberú pokút ale aj na zvýšení bezpečnosti účastníkov cestnej premávky.

Hlavné mesto Bratislava pozoruje pri OZ (parkovanie) v regulovaných zónach vyššiu disciplínu u vodičov v porovnaní s časťami, kde kontrola cez inštitút OZ ešte nie je aplikovaná a preto je zámerom Hlavného mesta Bratislava pokračovať vo vytváraní ďalších regulovaných zón.

Najvyšší kontrolní úřad Slovenskej republiky

Od 1.10.2023 vstúpila do platnosti novela zákona o cestnej premávke, ktorou sa obmedzilo parkovanie motorových vozidiel na chodníkoch mimo vyznačených miest. Počas prvých dvoch týždňoch MsP upozorňovala držiteľov vozidiel zaparkovaných na chodníku na nastávajúcu zmenu, resp. skončenie platnosti prechodného ustanovenia, ktoré povoľovalo státie vozidiel na chodníku, ak vodič dodržal jeho minimálnu priechodnosť v šírke 1,5 metra. Upozomenia boli príslušníkmi MsP nalepované na okno vozidla vodiča. Od 16.10 MsP rieši parkovanie na chodníkoch v súlade s platnou legislatívou a priestupky/správne delikty sú riešené aj s využitím inštitútu OZ.

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výtlačok č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že bola poskytnutá súčinnosť v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a boli poskytnuté všetky požadované doklady a informácie.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky zapožičané doklady.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že na najbližšom zasadnutí zastupiteľstva informuje o výsledku kontroly zastupiteľstvo v Hlavnom meste Bratislava. Zároveň podá informáciu formou výpisu z uznesenia mestského zastupiteľstva o prerokovaní výsledkov kontroly.

Za kontrolnú skupinu dňa 21.11.2023

vedúci kontrolnej skupiny

člen kontrolnej skupiny

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 21.11.2023

Ing. arch. Matúš Vallo
primátor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava
v zastúpení Mgr. Miroslav Antal
náčelník Mestskej polície Hlavného mesta Bratislava

Najvyšší kontrolní úřad Slovenskej republiky

Od 1.10.2023 vstúpila do platnosti novela zákona o cestnej premávke, ktorou sa obmedzilo parkovanie motorových vozidiel na chodníkoch mimo vyznačených miest. Počas prvých dvoch týždňoch MsP upozorňovala držiteľov vozidiel zaparkovaných na chodníku na nastávajúcu zmenu, resp. skončenie platnosti prechodného ustanovenia, ktoré povoľovalo státie vozidiel na chodníku, ak vodič dodržal jeho minimálnu priechodnosť v šírke 1,5 metra. Upozomenia boli príslušníkmi MsP nalepované na okno vozidla vodiča. Od 16.10 MsP rieši parkovanie na chodníkoch v súlade s platnou legislatívou a priestupky/správne delikty sú riešené aj s využitím inštitútu OZ.

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výťahok č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že bola poskytnutá súčinnosť v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a boli poskytnuté všetky požadované doklady a informácie.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky zapožičané doklady.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že na najbližšom zasadnutí zastupiteľstva informuje o výsledku kontroly zastupiteľstvo v Hlavnom meste Bratislava. Zároveň podá informáciu formou výpisu z uznesenia mestského zastupiteľstva o prerokovaní výsledkov kontroly.

Za kontrolnú skupinu dňa 11.11.2023

vedúci kontrolnej skupiny

člen kontrolnej skupiny

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 11.11.2023

Ing. arch. Matúš Vallo
primátor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava
v zastúpení Mgr. Miroslav Antal
náčelník Mestskej polície Hlavného mesta Bratislava

Príloha č. 1 – Tabuľka vyhodnotenia výkonnostných kritérií kontroly

Kritérium	Vyhodnotenie kritéria																
Zlepšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky	MsP Hlavného mesta Bratislava štatistiky bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky nesleduje. OZ má vplyv na zvýšenie plynulosti cestnej premávky v meste a to možnosťou represie nedisciplinovaných vodičov v oblasti statickej dopravy.																
Pokles počtu dopravných nehôd s následkom smrti (klesajúci trend, pokles oproti roku 2018 o 20 %)	N/A, uvedené nemá súvis s OZ v podmienkach Hlavného mesta Bratislava.																
Zefektívnenie procesu vydávania rozkazov (skrátene doby od identifikácie priestupku po vygenerovanie rozkazu, cieľová hodnota 10 dní)	Kontrolou vzorky správnych deliktov bolo zistené, že priemerná doba od spáchania priestupku po vygenerovanie rozkazu bola 18,81 dňa.																
Posilnenie účinnosti edukačnej funkcie OZ (opakované rozkazy pre to isté EČV, cieľová hodnota max. 5 %)	Analýzou boli zistené opakované zaslanie rozkazov v rámci OZ jednému držiteľovi vozidla (FO), a to: <table><tr><td>rok</td><td>2021</td><td>2022</td><td>30.6.2023</td></tr><tr><td>počet rozkazov</td><td>32</td><td>9110</td><td>14392</td></tr><tr><td>počet duplícít</td><td>0</td><td>787</td><td>1646</td></tr><tr><td>maximum</td><td>2</td><td>455</td><td>720</td></tr></table>	rok	2021	2022	30.6.2023	počet rozkazov	32	9110	14392	počet duplícít	0	787	1646	maximum	2	455	720
rok	2021	2022	30.6.2023														
počet rozkazov	32	9110	14392														
počet duplícít	0	787	1646														
maximum	2	455	720														
Zefektívnenie procesu doručovania rozkazov (skrátene doby od identifikácie priestupku po doručenie rozkazu, cieľová hodnota +/-14 dní)	Preverením náhodnej vzorky rozkazov o uložení pokuty bolo zistené, že priemerná doba od identifikácie priestupku po doručenie rozkazu bolo viac ako 41,51 dňa.																
Zefektívnenie/začatie vymáhania neuhradených pokút (% uhradených pokút)	Približne 7500 neuhradených rozkazov o uložení pokuty. Vymáhanie neuhradených pokút sa momentálne nevykonáva. Chýbajúci program na zaručenú konverziu, chýbajúce poverenie na konanie vo veciach exekúcie, atď.																
Parciálne riešenie problémov s parkovaním (medziročný trend)	V novo vzniknutých regulovaných parkovacích zónach je zaznamenaný počiatočný nárast správnych deliktov. Naproti tomu v miestach stabilných parkovacích zón, ktoré sú využívané dlhodobo, je evidovaný pokles správnych deliktov.																

Príloha č. 2 - Odporúčania k efektívnejšiemu realizovaniu objektívnej zodpovednosti

Odporúčanie č. 1

IS Noris je daňový program, ktorý nie je primárne navrhnutý na procesné správne konanie, kde sa vytvárajú rôzne druhy dokumentov a kde sa kladie dôraz na lehoty. Preto je potrebné nastaviť súčasný IS Noris, tak aby bol prispôsobený na výkon OZ a bol užívateľsky priateľský alebo obstaráť úplne nový program, ktorý by slúžil na elektronickú evidenciu, vytváranie a spracovanie dokumentov rôznych typov počas ich celého životného cyklu (Fabasoft). Pre správu pohľadávok by to mohol byť účtovný program SAP – respektíve iné špecializované účtovné programy.

Odporúčanie č. 2

Modernizovať technické vybavenie a sieťové pripojenie. Doplniť treba najmä personálne zabezpečenie IT oddelenia a vybavenie jednotlivých úsekov. Doplniť chýbajúce tlačiarne a skenery.

Odporúčanie č.3

Bezodkladne spustiť proces vymáhania neuhradených rozkazov o uložení pokuty. Počas výkonu kontrolnej akcie bolo zistené, že viac ako 7500 rozkazov o uložení pokuty nebolo uhradených. Je nevyhnutné vytvoriť špecializované oddelenie (oddelenie exekúcií) aspoň s dvoma pracovníkmi, ktorí sa budú venovať **výhradne** spracovávaniu podkladov na exekúciu.

Odporúčanie č.4

Zriadiť pracovnú pozíciu, ktorá bude riešiť prípady, kedy bol pri doručovaní rozkazov Slovenskou poštou adresát neznámy a rozkaz nebolo možné doručiť (rozkaz bol vrátený naspäť na MsP).

Odporúčanie č.5

Priebežne vyhodnocovať štatistické ukazovatele súvisiace s OZ (počet neuhradených rozkazov, doba od identifikácie priestupku po vydanie rozkazu a pod.).